

TURBŠAŠKI DNEVNIK

KOLEDAR

Gledališče - Kino - Radio

Cetrek 3. avgusta
Lidija, Mirča
Sonce vzide ob 4.49, zatone ob 19.32. Dolžina dneva 14.43. Luna vzide ob 21.48, zatone ob 10.34.
Jutri petek 4. avgusta
Dominik, Ljublička

Občinski svetovalci Slov.-ital. ljudske fronte bodo obiskali Jugoslavijo

Skupina občinskih svetovalcev Slovansko-italijanske ljudske fronte in predstavnikov Ljudske fronte angloameriškega področja Tržaškega ozemlja odpotuje danes popoldne na obisk v Jugoslavijo.

Skupino vodi tov. dr. Jože Dekleva, občinski svetovalec Ljudske fronte v tržaški občini.

Občinski svetovalci ter predstavniki Ljudske fronte bodo obiskali različna industrijska podjetja in socialne ter kulturne ustanove v Ljubljani, Zagrebu, Sisku in Beogradu. Ob povratku pa si bodo ogledali naravne lepote naše Goranske.

Z njimi potuje tudi naš dopisnik, ki nam bo poročal o obisku naših predstavnikov v brski Jugoslaviji, kjer si ljudstvo z velikimi napori gradi lepo bodočnost in se bori za zmago resnice in pravice ter ureditve miru med narodi.

Holandski študentje na poti v Jugoslavijo

Ceprav si kominformisti na vse načine prizadevajo, da bi vsakogar, ki želi zvedeti resnico o Jugoslaviji, speljali na svojo pot laži, rodi to vendar prav nasprotni uspeh. V Parizu so se razbesneli kominformisti celo dejansko lotili mladincev, ki so se zbrali, da se pogovore o potovanju v Jugoslavijo. No, francoski mladinci so prišli v Jugoslavijo kljub kominformističnemu nasilju, pa ne samo francoski, še toliko drugih.

Prav včeraj pa je potovala preko Opčin v Jugoslavijo skupina holandskih študentov, ki bodo napravili po Jugoslaviji študijsko potovanje. Holandski študentje raznih političnih prepričanj se hočejo na lastne oči prepričati o tem, kaj je resnica in kaj je obrekovanje od vsega tega, kar se danes po svetu govori in piše o Jugoslaviji. Odgovorili so že v ponedeljek in bi dospeli že prej, da jih niso zadržale stavke v Belgiji.

Otroci so se vrnili iz kolonij v Sloveniji

Včeraj ob 11. uri so se vrnili naši otroci iz počitniških kolonij iz Slovenije. Vlak je imel debeli dve uri in pol zamude vendar so matere in zavodje potrdili, da so vsi otroci zdravi in zadovoljni. Vsi so bili zadovoljni, da so se vrnila v domovine, kjer so se lahko srečali s svojimi prijatelji in družinami. Vsi so bili zadovoljni, da so se vrnila v domovine, kjer so se lahko srečali s svojimi prijatelji in družinami.

BODITE OPREZNI pred ostanki orožja in razstreliva

Organi javne varnosti so ponovno izdali poziv na prebivalstvo, naj pazi na ostanke orožja in streljiva, ki jih najde v zadnjih povojnih letih povzročilo toliko žrtev in nesreč. Predvsem so bili prizadeti otroci, ki jih take streljivo privlačuje, da se z njimi igrajo, dokler se ne zgodi nesreča.

Čudno igranje otrok

V glavno bolnišnico so včeraj ob 17.30 pripeljali 8-letnega Nereja Subeljca iz Ul. del Portarja 95, ki ima razbito lobanjo, iz katere je prišlo malo možganske skrivnice, tako da bo moral ostati v bolnišnici okoli 30 dni. Njegova mati Ljiljana, ki ga je spremljala, je po večerju, da je njegovega sina po naključju pri igranju na nekem polju v bližini doma udaril s krampom njegov sovrstnik Franc Brun.

Nov kominformistični zločin

Trije kominformistični pretepači so včeraj v poslopju, kjer je naše uredništvo, napadli enega naših urednikov

Kominformisti v Trstu se lahko zopet ponašajo z enim zločinom več. Včeraj malo pred poldnevom so namreč v stavbi v Ul. Montecchi kjer je uredništvo našega lista napadli našega uredniškega tovariša Milana Lipovca prav ko je bil namenjen v uredništvo. Po znani metodi kominformističnih junakov so bili seveda trije napadalcji od katerih je bil vsaj eden in sicer znani Doles, dokaj pijan. Verjetno se ga je nabral na kakšni kominformistični kulturni prireditvi, kjer je vino glavna točka sporeda. Po prebravanju na stopnicah se je tov. Lipovec pred napadalcji zatekel v slavnico tiskarne, kjer so ga pred kominformističnimi »poborniki za mir in protij uporabi atomske bombe obranili nekateri naši tovariši.

Včerajšnji ponovni kominformistični zločin je samo eden v dolgem nizu napadov na pristave tržaškega naprednega gibanja. Pri tem moramo pa se zlasti poudariti, da gre pri včerajšnjem napadu kakor pri toliko drugih za prestopke proti svobodni tiskari, ki je po zakonu kazniv. In če govorimo kominformistični, da se bodo tak njihovi napadi zaradi naše dosedanje potrebnosti lahko nemoteno nadaljevali, se bržkone, napadalec Doles je sicer že v tiskarni »grozil, da se bodo še vrnili in da bodo nabili vse po vrsti. Toda mogoče se bo le minila volja za take podvige.

Ob incidentu je v tiskarno takoj prišla policija, ki je enega od napadalcev, in sicer Dolesja pridržala, medtem ko sta ostala dva pobegnila. Zanimano, ali bo policija uspelo ugotoviti imena ostalih dveh napadalcev, s katerima mora biti Doles v isti intimnih vezeh.

Ob isti priliki so se kominformistični pošteni držali tudi pravila, kar je tvoje, je

Otroci so se vrnili iz kolonij v Sloveniji

Včeraj ob 11. uri so se vrnili naši otroci iz počitniških kolonij iz Slovenije. Vlak je imel debeli dve uri in pol zamude vendar so matere in zavodje potrdili, da so vsi otroci zdravi in zadovoljni. Vsi so bili zadovoljni, da so se vrnila v domovine, kjer so se lahko srečali s svojimi prijatelji in družinami. Vsi so bili zadovoljni, da so se vrnila v domovine, kjer so se lahko srečali s svojimi prijatelji in družinami.

Latvinice in žeparske akcije

Razne žrtve tatov in žeparjev so včeraj vse dan hodile na policijske postaje v Trstu in okolici in prijavljale tatvine in žeparske akcije. Prvi je prišel 27-letni Henrik Braiko, iz Ul. Madonna del Mare 7, kateremu so iz pokopališčne kapelice v Miljah, kjer je med delom odložil svoj suknjič, ukradli denarnico, v kateri je imel 5800 lir in osebnostne dokumente. Druga tatvina se je pri merila v delavnici INAPLI na Pantaleonskem griču, kjer je 21-letnemu Robertu Ugojinju iz Ul. Crosada 12, zmanjkala 10.000 lir vredna zapesna ura. Z Pantaleonskega griča morajo preskočiti v Bane, kjer je neznanec z nekoga polja ukradel žensko kolo, denarnico z 2800 lirami in več pisem, kar je bilo vse last 26-letne Ane Suster iz Ban 28. V Trstu pa je bil prav tako ob kolno 37-letni Josip Sita iz Ul. Gimnastice 46, kateremu je zmanjkalo kolo iz pred bufeja, ki je na vogalu Ul. Beccaria in Oberdanovega trga. Končno je vrnla še na Marti Marković iz Pobevo, kateri je neznan žepar na zelenjavnem trgu v Ul. Ottavio. No, Avgust, izmaknil denarnico s 4500 lirami.

Nevihta, strela in položena ladja

Včeraj ob 3 zjutraj je nad Trst med treskanjem, bliskanjem in zavijanjem vetra prihrumela nevihta, z neba pa je padlo celo za mešane, ki so si ga močno želeli, da bi malo ohladilo ozračje, mnogo premalo, za kmečko prebivalstvo pa ga je bilo kot blaživega žegna.

Seja tržaškega občinskega odbora

OBNOVILI BODO mestno prometno mrežo?

Eno perehlin vprašani tržaške občine je se vedno podjetje ACEGAT in delovanje njegovih ustanov. Tržaška cestna železniška mreža in splošni mestni promet avtobusov in trolejbusov je se vedno zelo pomanjkljiv in ne zagotavlja potrebam prebivalstva. Predvsem tramvajski park je starodaven in seveda ne more vsi štiti svoje vloge. Po končani vojni se je v Trstu in v tržaški občini večkrat govorilo o obnovi mestnih prometnih zvez. Seje sedaj so se spomnili, da je res potrebno obnoviti mestne prometne zveze in dati mestu večjo kolonijo plina za domačo uporabo.

V tokrek zvečer je bila seja tržaškega občinskega odbora, na kateri so kot o glavnem vprašanju razpravljali prav o remodernizaciji mestne prometne mreže. Dobre plina in elektrike. V tej zvezi je bilo govora, da je bil podjetju ACEGAT odobren kredit 2 milijard in 496 milijonov lir. Prvotno je bilo rečeno, da bo ACEGAT vrnil posojilo v 30 letih. Organi Zavezniške vojaške uprave pa zahtevajo vrnitve posojila v 25 letih. Zaradi tega nesporazuma se vprašanje posojila še vedno zavlačuje. Vse pa kaže, da bo v kratkem posojilo odobreno in da bodo vendar pričeli z obnovo tramvajске mreže, trolejbusov in vzpostaviljo novih avtobusnih zvez. Obenem pa bodo v kratkem pričeli z gradnjo nove plinarne, ki bo dala dnevno 50 tisoč kubičnih metrov plina.

Samomor v Skednju

Po Ul. Soncini in po vsem Skednju in okolici se je včeraj popoldne z veliko hitrostjo razširila vest, da je 44-letni težak Olivo Debeluh, ki stanuje v isti ulici št. 15, napravil samomor. Bil je ob 14, ko se je pokojnik sprl s svojo zaročenko ter se nato zaprl v svoje stanovanje. Ker na trkanje njegove sestanovalec, ni nihče odprl, so zasumili, da se je v stanovanju odigrala žalostna, zaradi česar so telefonično njegovi sestri Mileni, ki dela v tovarni Stok. Ob prihodu njegove sestre so nato skupno s silo odprli vrata v stanovanje ter v ent izmed sob našli na tleh žrtev mrtvega Oliva Debeluha, ki si je z britvico prerezal žile na notranji strani roke v visini komolca, iz katerih pa je še vedno tekla kri. Njegovo truplo so nato odpeljali v mrtavnico v Ul. Pletja, kjer bo ostalo na razpolago sodnih oblastim.

Telefonski številki uredništva 93-808 in 94-638 Poštni predal 502

Višje zavezniško vojaško sodišče v Trstu

Bivši tolmač SIB-a Bill obsojen na tri mesece zapora in na izgon

Bivši tolmač pri angleški vojaški policiji SIB William Weil, ki je pod imenom Bill znan s procesa proti našemu dnevniku, bo moral po prestani zaporni kazni zapustiti Tržaško ozemlje

Septembra lani je višje zavezniško sodišče obsodilo našega glavnega urednika, ker je naš dnevnik med drugim objavil tudi vest o pretepanju šoferjev, ki so bili uslužbeni pri RASC, s strani angleške vojaške policije SIB. Takrat je na razpravljaj igral posebno vlogo tudi William Weil - Bill, ki je bil od 1943. leta kot tolmač v službi pri angleških silah. V Trstu pa je prišel decembra 1947. leta ter dobil službo tolmača pri angleški vojaški policiji SIB.

Bivši tolmač Bill se je pri pretepanju šoferjev uslužbenih pri RASC, pri zaslišanih v prostorih SIB-a odobro izkazal, saj ni samo tolmačil, temveč tudi delil klofute, udarce s pestmi in brce. Na razpravljaj proti našemu dnevniku je seveda, kot vsi ostali člani angleške policije, odločno tajil, da je bil pri zaslišanih v prostorih SIB koga tega. Sodišče pa je kljub temu verjelo pretepanjem šoferjem in priznalo, da so se jih narednik angleške policije Spencer, tolmač Bill in inspektor civilne policije Lugnan res dejansko lotili. Na podlagi te ugotovitve sodišča je bil nato Bill predstavljen v neki drugi, urad angleških sil, kjer ob je narca letos odpuščeno službo, menda iz zdravstvenih razlogov.

ODMEVI IZ SODNIH DVORAN

Prekupčevanje z mamilom

Nevihita, strela in položena ladja

Včeraj ob 3 zjutraj je nad Trst med treskanjem, bliskanjem in zavijanjem vetra prihrumela nevihta, z neba pa je padlo celo za mešane, ki so si ga močno želeli, da bi malo ohladilo ozračje, mnogo premalo, za kmečko prebivalstvo pa ga je bilo kot blaživega žegna.

Seja tržaškega občinskega odbora

OBNOVILI BODO mestno prometno mrežo?

Eno perehlin vprašani tržaške občine je se vedno podjetje ACEGAT in delovanje njegovih ustanov. Tržaška cestna železniška mreža in splošni mestni promet avtobusov in trolejbusov je se vedno zelo pomanjkljiv in ne zagotavlja potrebam prebivalstva. Predvsem tramvajski park je starodaven in seveda ne more vsi štiti svoje vloge. Po končani vojni se je v Trstu in v tržaški občini večkrat govorilo o obnovi mestnih prometnih zvez. Seje sedaj so se spomnili, da je res potrebno obnoviti mestne prometne zveze in dati mestu večjo kolonijo plina za domačo uporabo.

V tokrek zvečer je bila seja tržaškega občinskega odbora, na kateri so kot o glavnem vprašanju razpravljali prav o remodernizaciji mestne prometne mreže. Dobre plina in elektrike. V tej zvezi je bilo govora, da je bil podjetju ACEGAT odobren kredit 2 milijard in 496 milijonov lir. Prvotno je bilo rečeno, da bo ACEGAT vrnil posojilo v 30 letih. Organi Zavezniške vojaške uprave pa zahtevajo vrnitve posojila v 25 letih. Zaradi tega nesporazuma se vprašanje posojila še vedno zavlačuje. Vse pa kaže, da bo v kratkem posojilo odobreno in da bodo vendar pričeli z obnovo tramvajске mreže, trolejbusov in vzpostaviljo novih avtobusnih zvez. Obenem pa bodo v kratkem pričeli z gradnjo nove plinarne, ki bo dala dnevno 50 tisoč kubičnih metrov plina.

Samomor v Skednju

Po Ul. Soncini in po vsem Skednju in okolici se je včeraj popoldne z veliko hitrostjo razširila vest, da je 44-letni težak Olivo Debeluh, ki stanuje v isti ulici št. 15, napravil samomor. Bil je ob 14, ko se je pokojnik sprl s svojo zaročenko ter se nato zaprl v svoje stanovanje. Ker na trkanje njegove sestanovalec, ni nihče odprl, so zasumili, da se je v stanovanju odigrala žalostna, zaradi česar so telefonično njegovi sestri Mileni, ki dela v tovarni Stok. Ob prihodu njegove sestre so nato skupno s silo odprli vrata v stanovanje ter v ent izmed sob našli na tleh žrtev mrtvega Oliva Debeluha, ki si je z britvico prerezal žile na notranji strani roke v visini komolca, iz katerih pa je še vedno tekla kri. Njegovo truplo so nato odpeljali v mrtavnico v Ul. Pletja, kjer bo ostalo na razpolago sodnih oblastim.

Telefonski številki uredništva 93-808 in 94-638 Poštni predal 502

Višje zavezniško vojaško sodišče v Trstu

Bivši tolmač SIB-a Bill obsojen na tri mesece zapora in na izgon

Bivši tolmač pri angleški vojaški policiji SIB William Weil, ki je pod imenom Bill znan s procesa proti našemu dnevniku, bo moral po prestani zaporni kazni zapustiti Tržaško ozemlje

Septembra lani je višje zavezniško sodišče obsodilo našega glavnega urednika, ker je naš dnevnik med drugim objavil tudi vest o pretepanju šoferjev, ki so bili uslužbeni pri RASC, s strani angleške vojaške policije SIB. Takrat je na razpravljaj igral posebno vlogo tudi William Weil - Bill, ki je bil od 1943. leta kot tolmač v službi pri angleških silah. V Trstu pa je prišel decembra 1947. leta ter dobil službo tolmača pri angleški vojaški policiji SIB.

Bivši tolmač Bill se je pri pretepanju šoferjev uslužbenih pri RASC, pri zaslišanih v prostorih SIB-a odobro izkazal, saj ni samo tolmačil, temveč tudi delil klofute, udarce s pestmi in brce. Na razpravljaj proti našemu dnevniku je seveda, kot vsi ostali člani angleške policije, odločno tajil, da je bil pri zaslišanih v prostorih SIB koga tega. Sodišče pa je kljub temu verjelo pretepanjem šoferjem in priznalo, da so se jih narednik angleške policije Spencer, tolmač Bill in inspektor civilne policije Lugnan res dejansko lotili. Na podlagi te ugotovitve sodišča je bil nato Bill predstavljen v neki drugi, urad angleških sil, kjer ob je narca letos odpuščeno službo, menda iz zdravstvenih razlogov.

ODMEVI IZ SODNIH DVORAN

Prekupčevanje z mamilom

Nevihita, strela in položena ladja

Včeraj ob 3 zjutraj je nad Trst med treskanjem, bliskanjem in zavijanjem vetra prihrumela nevihta, z neba pa je padlo celo za mešane, ki so si ga močno želeli, da bi malo ohladilo ozračje, mnogo premalo, za kmečko prebivalstvo pa ga je bilo kot blaživega žegna.

Seja tržaškega občinskega odbora

OBNOVILI BODO mestno prometno mrežo?

Eno perehlin vprašani tržaške občine je se vedno podjetje ACEGAT in delovanje njegovih ustanov. Tržaška cestna železniška mreža in splošni mestni promet avtobusov in trolejbusov je se vedno zelo pomanjkljiv in ne zagotavlja potrebam prebivalstva. Predvsem tramvajski park je starodaven in seveda ne more vsi štiti svoje vloge. Po končani vojni se je v Trstu in v tržaški občini večkrat govorilo o obnovi mestnih prometnih zvez. Seje sedaj so se spomnili, da je res potrebno obnoviti mestne prometne zveze in dati mestu večjo kolonijo plina za domačo uporabo.

V tokrek zvečer je bila seja tržaškega občinskega odbora, na kateri so kot o glavnem vprašanju razpravljali prav o remodernizaciji mestne prometne mreže. Dobre plina in elektrike. V tej zvezi je bilo govora, da je bil podjetju ACEGAT odobren kredit 2 milijard in 496 milijonov lir. Prvotno je bilo rečeno, da bo ACEGAT vrnil posojilo v 30 letih. Organi Zavezniške vojaške uprave pa zahtevajo vrnitve posojila v 25 letih. Zaradi tega nesporazuma se vprašanje posojila še vedno zavlačuje. Vse pa kaže, da bo v kratkem posojilo odobreno in da bodo vendar pričeli z obnovo tramvajске mreže, trolejbusov in vzpostaviljo novih avtobusnih zvez. Obenem pa bodo v kratkem pričeli z gradnjo nove plinarne, ki bo dala dnevno 50 tisoč kubičnih metrov plina.

Samomor v Skednju

Po Ul. Soncini in po vsem Skednju in okolici se je včeraj popoldne z veliko hitrostjo razširila vest, da je 44-letni težak Olivo Debeluh, ki stanuje v isti ulici št. 15, napravil samomor. Bil je ob 14, ko se je pokojnik sprl s svojo zaročenko ter se nato zaprl v svoje stanovanje. Ker na trkanje njegove sestanovalec, ni nihče odprl, so zasumili, da se je v stanovanju odigrala žalostna, zaradi česar so telefonično njegovi sestri Mileni, ki dela v tovarni Stok. Ob prihodu njegove sestre so nato skupno s silo odprli vrata v stanovanje ter v ent izmed sob našli na tleh žrtev mrtvega Oliva Debeluha, ki si je z britvico prerezal žile na notranji strani roke v visini komolca, iz katerih pa je še vedno tekla kri. Njegovo truplo so nato odpeljali v mrtavnico v Ul. Pletja, kjer bo ostalo na razpolago sodnih oblastim.

Telefonski številki uredništva 93-808 in 94-638 Poštni predal 502

Višje zavezniško vojaško sodišče v Trstu

Bivši tolmač SIB-a Bill obsojen na tri mesece zapora in na izgon

Bivši tolmač pri angleški vojaški policiji SIB William Weil, ki je pod imenom Bill znan s procesa proti našemu dnevniku, bo moral po prestani zaporni kazni zapustiti Tržaško ozemlje

Septembra lani je višje zavezniško sodišče obsodilo našega glavnega urednika, ker je naš dnevnik med drugim objavil tudi vest o pretepanju šoferjev, ki so bili uslužbeni pri RASC, s strani angleške vojaške policije SIB. Takrat je na razpravljaj igral posebno vlogo tudi William Weil - Bill, ki je bil od 1943. leta kot tolmač v službi pri angleških silah. V Trstu pa je prišel decembra 1947. leta ter dobil službo tolmača pri angleški vojaški policiji SIB.

Bivši tolmač Bill se je pri pretepanju šoferjev uslužbenih pri RASC, pri zaslišanih v prostorih SIB-a odobro izkazal, saj ni samo tolmačil, temveč tudi delil klofute, udarce s pestmi in brce. Na razpravljaj proti našemu dnevniku je seveda, kot vsi ostali člani angleške policije, odločno tajil, da je bil pri zaslišanih v prostorih SIB koga tega. Sodišče pa je kljub temu verjelo pretepanjem šoferjem in priznalo, da so se jih narednik angleške policije Spencer, tolmač Bill in inspektor civilne policije Lugnan res dejansko lotili. Na podlagi te ugotovitve sodišča je bil nato Bill predstavljen v neki drugi, urad angleških sil, kjer ob je narca letos odpuščeno službo, menda iz zdravstvenih razlogov.

ODMEVI IZ SODNIH DVORAN

Prekupčevanje z mamilom

Nevihita, strela in položena ladja

Včeraj ob 3 zjutraj je nad Trst med treskanjem, bliskanjem in zavijanjem vetra prihrumela nevihta, z neba pa je padlo celo za mešane, ki so si ga močno želeli, da bi malo ohladilo ozračje, mnogo premalo, za kmečko prebivalstvo pa ga je bilo kot blaživega žegna.

Seja tržaškega občinskega odbora

OBNOVILI BODO mestno prometno mrežo?

Eno perehlin vprašani tržaške občine je se vedno podjetje ACEGAT in delovanje njegovih ustanov. Tržaška cestna železniška mreža in splošni mestni promet avtobusov in trolejbusov je se vedno zelo pomanjkljiv in ne zagotavlja potrebam prebivalstva. Predvsem tramvajski park je starodaven in seveda ne more vsi štiti svoje vloge. Po končani vojni se je v Trstu in v tržaški občini večkrat govorilo o obnovi mestnih prometnih zvez. Seje sedaj so se spomnili, da je res potrebno obnoviti mestne prometne zveze in dati mestu večjo kolonijo plina za domačo uporabo.

V tokrek zvečer je bila seja tržaškega občinskega odbora, na kateri so kot o glavnem vprašanju razpravljali prav o remodernizaciji mestne prometne mreže. Dobre plina in elektrike. V tej zvezi je bilo govora, da je bil podjetju ACEGAT odobren kredit 2 milijard in 496 milijonov lir. Prvotno je bilo rečeno, da bo ACEGAT vrnil posojilo v 30 letih. Organi Zavezniške vojaške uprave pa zahtevajo vrnitve posojila v 25 letih. Zaradi tega nesporazuma se vprašanje posojila še vedno zavlačuje. Vse pa kaže, da bo v kratkem posojilo odobreno in da bodo vendar pričeli z obnovo tramvajске mreže, trolejbusov in vzpostaviljo novih avtobusnih zvez. Obenem pa bodo v kratkem pričeli z gradnjo nove plinarne, ki bo dala dnevno 50 tisoč kubičnih metrov plina.

Samomor v Skednju

Po Ul. Soncini in po vsem Skednju in okolici se je včeraj popoldne z veliko hitrostjo razširila vest, da je 44-letni težak Olivo Debeluh, ki stanuje v isti ulici št. 15, napravil samomor. Bil je ob 14, ko se je pokojnik sprl s svojo zaročenko ter se nato zaprl v svoje stanovanje. Ker na trkanje njegove sestanovalec, ni nihče odprl, so zasumili, da se je v stanovanju odigrala žalostna, zaradi česar so telefonično njegovi sestri Mileni, ki dela v tovarni Stok. Ob prihodu njegove sestre so nato skupno s silo odprli vrata v stanovanje ter v ent izmed sob našli na tleh žrtev mrtvega Oliva Debeluha, ki si je z britvico prerezal žile na notranji strani roke v visini komolca, iz katerih pa je še vedno tekla kri. Njegovo truplo so nato odpeljali v mrtavnico v Ul. Pletja, kjer bo ostalo na razpolago sodnih oblastim.

Telefonski številki uredništva 93-808 in 94-638 Poštni predal 502

Višje zavezniško vojaško sodišče v Trstu

Bivši tolmač SIB-a Bill obsojen na tri mesece zapora in na izgon

Bivši tolmač pri angleški vojaški policiji SIB William Weil, ki je pod imenom Bill znan s procesa proti našemu dnevniku, bo moral po prestani zaporni kazni zapustiti Tržaško ozemlje

Septembra lani je višje zavezniško sodišče obsodilo našega glavnega urednika, ker je naš dnevnik med drugim objavil tudi vest o pretepanju šoferjev, ki so bili uslužbeni pri RASC, s strani angleške vojaške policije SIB. Takrat je na razpravljaj igral posebno vlogo tudi William Weil - Bill, ki je bil od 1943. leta kot tolmač v službi pri angleških silah. V Trstu pa je prišel decembra 1947. leta ter dobil službo tolmača pri angleški vojaški policiji SIB.

Bivši tolmač Bill se je pri pretepanju šoferjev uslužbenih pri RASC, pri zaslišanih v prostorih SIB-a odobro izkazal, saj ni samo tolmačil, temveč tudi delil klofute, udarce s pestmi in brce. Na razpravljaj proti našemu dnevniku je seveda, kot vsi ostali člani angleške policije, odločno tajil, da je bil pri zaslišanih v prostorih SIB koga tega. Sodišče pa je kljub temu verjelo pretepanjem šoferjem in priznalo, da so se jih narednik angleške policije Spencer, tolmač Bill in inspektor civilne policije Lugnan res dejansko lotili. Na podlagi te ugotovitve sodišča je bil nato Bill predstavljen v neki drugi, urad angleških sil, kjer ob je narca letos odpuščeno službo, menda iz zdravstvenih razlogov.

ODMEVI IZ SODNIH DVORAN

Prekupčevanje z mamilom

Nevihita, strela in položena ladja

Včeraj ob 3 zjutraj je nad Trst med treskanjem, bliskanjem in zavijanjem vetra prihrumela nevihta, z neba pa je padlo celo za mešane, ki so si ga močno želeli, da bi malo ohladilo ozračje, mnogo premalo, za kmečko prebivalstvo pa ga je bilo kot blaživega žegna.

Seja tržaškega občinskega odbora

OBNOVILI BODO mestno prometno mrežo?

Eno perehlin vprašani tržaške občine je se vedno podjetje ACEGAT in delovanje njegovih ustanov. Tržaška cestna železniška mreža in splošni mestni promet avtobusov in trolejbusov je se vedno zelo pomanjkljiv in ne zagotavlja potrebam prebivalstva. Predvsem tramvajski park je starodaven in seveda ne more vsi štiti svoje vloge. Po končani vojni se je v Trstu in v tržaški občini večkrat govorilo o obnovi mestnih prometnih zvez. Seje sedaj so se spomnili, da je res potrebno obnoviti mestne prometne zveze in dati mestu večjo kolonijo plina za domačo uporabo.

V tokrek zvečer je bila seja tržaškega občinskega odbora, na kateri so kot o glavnem vprašanju razpravljali prav o remodernizaciji mestne prometne mreže. Dobre plina in elektrike. V tej zvezi je bilo govora, da je bil podjetju ACEGAT odobren kredit 2 milijard in 496 milijonov lir. Prvotno je bilo rečeno, da bo ACEGAT vrnil posojilo v 30 letih. Organi Zavezniške vojaške uprave pa zahtevajo vrnitve posojila v 25 letih. Zaradi tega nesporazuma se vprašanje posojila še vedno zavlačuje. Vse pa kaže, da bo v kratkem posojilo odobreno in da bodo vendar pričeli z obnovo tramvajске mreže, trolejbusov in vzpostaviljo novih avtobusnih zvez. Obenem pa bodo v kratkem pričeli z gradnjo nove plinarne, ki bo dala dnevno 50 tisoč kubičnih metrov plina.

Samomor v Skednju

Po Ul. Soncini in po vsem Skednju in okolici se je včeraj popoldne z veliko hitrostjo razširila vest, da je 44-letni težak Olivo Debeluh, ki stanuje v isti ulici št. 15, napravil samomor. Bil je ob 14, ko se je pokojnik sprl s svojo zaročenko ter se nato zaprl v svoje stanovanje. Ker na trkanje njegove sestanovalec, ni nihče odprl, so zasumili, da se je v stanovanju odigrala žalostna, zaradi česar so telefonično njegovi sestri Mileni, ki dela v tovarni Stok. Ob prihodu njegove sestre so nato skupno s silo odprli vrata v stanovanje ter v ent izmed sob našli na tleh žrtev mrtvega Oliva Debeluha, ki si je z britvico prerezal žile na notranji strani roke v visini komolca, iz katerih pa je še vedno tekla kri. Njegovo truplo so nato odpeljali v mrtavnico v Ul. Pletja, kjer bo ostalo na razpolago sodnih oblastim.

Telefonski številki uredništva 93-808 in 94-638 Poštni predal 502

Višje zavezniško vojaško sodišče v Trstu

DNEVNIK SLOVENCŮ V ITALIJI

Podružnica uredništva in uprave Primorskega dnevnika v Gorici - Ul. Silvio Pellico 1/II. nadst. - Telefon 11-32

12 SODNE DVORANE

Petnajst goriških mesarjev na zatožni klopi

Dvorana za občinstvo na goriški kezaški sodnici je bila večerjati prazna. Tudi na hodniku so postajale skupine ljudi in v sodni dvorani je pred sodnikom dr. Ballarino poleg številnih odvetnikov stalo petnajst obtožencev. Zato je bilo ozračje kar duševno in vsem so po čelu in vratu curjale belebe kaplje znoja. Za razpravo, pri kateri so se morali zagovarjati skoraj vsi goriški mesarji, je vladalo med poslušalci veliko zanimanje in nihče ni pred njim koncem, čeprav je bila vročina neznoša, zapustili dvorane.

Vse obtožence sta si pri zagovoru razdelila o. Develin in Blessi, ki sta v njihovo obrambo lahko spregovorila šele po polno. O zaključku razprave bomo poročali jutri.

Nesrečna kmetica

Večerj popoldne je 55-letna kmetica Palumba Adele iz Ločnika hotela s polnim vrtem odpadkov do hleva, ki je na drugi strani dvorišča njezega kmeti kega postopila. Ker so prašiči od lakote že krutili je Palumba prav pospešila korake, toda prav pred vrnitvijo se je spopadla in padla. Pri padcu se je oprlela na desno roko, ki se je pod telesa zlomila. Rešilni avto Zeleneza križar je pripeljal v goriško civilno bolnišnico Brigata Pavia. Ozdrava vela bo v tridesetih dneh.

KINO

VERDI, 17: »Gospod v frakur, R. Skelton in E. Powell.
VITTORIA, 17: »Pristaniški uporniki, F. Mac Murray.
CENTRALE, 17: »Profesor trobenta, C. Campanini.
MODERNO, 17: »Vražja glasba, J. Garland.
ESTIVO, 21: »Carobni studencec, G. Cooper.
EDEN, 17: »Osvojitelj zapadnih

Goriški poljedelci odnesli častni pokal na mednarodni sadjarski razstavi v Veroni

Goriški poljedelci, ki so se pred časom s svojimi sadnimi pridelki udeležili sadjarske razstave v Veroni so na njej, zaradi lepote in dobre kakovosti svojega sadja odnesli srebrni častni pokal, ki ga je delni svet za poljedelstvo dodelil tej mednarodni razstavi za najboljšega razstavitelja. Goriški sadjarski pridelki so bili na tej razstavi zelo cenjeni in posebno pozornost so vzbujale krasne breskve posebne vrste, hrške pa tuji jabolka.

Dejstvo, da so goriški poljedelci odlični strokovnjaki v sadjarstvu potrjuje tudi veliko povpraševanje po našem sadju iz tujine, kamor gre 50 odstotkov našega sadnega pridelka. Na domačem trgu naši kmetovalci prodajo le okrog 15 odstotkov svojega sadja in ostalih 25 do 35 odstotkov ga prodajo na drugih državnih trgih.

Is Tršiča

Izplačila predumov v tržiški ladidelnici
Direkcija CRDA se je odločila izplačati o prihodnosti 15. avgusta delavcem in uradnikom predume na račun trinajstih predume, odnosno 20 delovnih ur. Delavci in uradniki bodo prejeli 4000 lir, specializirani težakci 3500, težakci 3000, delavci in javenci pa 2000 lir. Vsi oni, ki nameravajo dvigniti predume, morajo vložiti pravo notranje komisije prošnjo na direkcijo.

Nesorazmeren porast cen nekaterim živilom so zakrivilo kupovalci sami s pretiranim povpraševanjem

V zvezi z dogodki na Koreji se je menda v vseh deželah razpela med »prebivalstvom nekakšna plahost, bolzen pred novim pomankanjem, ki je neizogibna posledica vsake vojne in ki lahko zajame tudi v samem sporu neprizadete države in kraje. Ljudje so v splošnem podvrženi vojni ali drugačni mrzelnosti tudi v primerih, ko za to ni nikakršnih vzrokov. Izmišljena vest ali povsem nepomemben dogodek spravi čestokrat v razvneto celo tuznejšega človeka, zlasti če potem, ako takšno vest nestrpno širi vsa njegova okolica in mu sploh ne da časa za treznejši premislek.

Nekaj podobnega se je dalo v zadnjih tednih opaziti tudi v goriški pokrajini in posebej v mestu samem. Na mah so namreč poskočile cene nekaterim živilom, zlasti kolonialnem blagu, kar je upravičeno rodilo zaskrbljenost tudi med tistimi, ki vedo, da je Koreja daleč in ki verjamejo, da porazne izkušnje zadnje vojne vendar ne morejo dovoliti trenutnih tolmačen svetovne politike ponovnih nevarnih pokoskov v tej smeri.

Nihče se doslej ni potrudil pojasniti, kje moramo iskati vzroke tem hipnim in nesorazmernim porastom cen, akoravno bi se dalo to obrazložiti na najpreprostejši način in s tem

dobro pomiriti javnost. Nam sicer niso znane podrobnosti glede transportnih razmer inbi morala s tem v zvezi dati javnosti posebno poročilo oblasti odnošno kompetentni trgovski krogi, vendar se s splošno ugotovitvijo, da so se nekatere prevozne ladje zakasnille na poti, lahko pokazemo na glavni vzrok trenutnih porastov cen nekaterih vrst blaga. Predvsem velja to za kolonialno blago, ki je stalno vezano na dovoz z drugih kontinentov. Čim da so se dvignile cene kavi, čaju in podobnemu blagu, je bilo med ljudstvo že zaneseno razpoloženje, ki je potem samo skrbilo za porast cen tudi ostalim živilskim potrebščinam. V splošni zaskrbljenosti pred pomankanjem se je ta in oni takoj lotil kopičenja zalog in z zmešanim opravičevanjem fiktivnega postopka razburjal še svojo okolico.

Grosist in spekulante so, kajpada, nastali položaj naglo spregledali, ga naglo izkoristili in s tem pripomogli, da se je na pr. olje v piclih osmih dneh podražilo za nič manj ko 100 lir, maslo za 7 do 10 lir pri kosu itd.

Nad vse zanimivo pa je, da so cene otrobov poskočile za 15 lir v nekaj dneh in da skorodna ni mogosta sproti zalagati povpraševalcev in to v času, ko bi

moral kmetovalce razpolagati z največjimi količinami vrste krmila. Zakaj suša, ki ga je pripravila ob krompir in koruzo, mu pri žitu vendar ni napravila občutne škode. Kakor kaže, je poplah zajel tudi podeželje in ker skrbi večini kmetovalcev v prvi vrsti za svojo živino, se je brzokne zbal, da bi ne zmanjkalo potrebne kreme. Nemara pa je temu vzrok ravno nišen pridelek koruze in krompirja, ki vsekakor predstavljata največjeje hrano in strani bi bilo kajpada povečano zanimanje za otrobe vsekakor upravičeno; toda suša vendar ne prizadela vseh pokraj in enako in prevozni stroški prav gotovo ne bodo dvignili cene tako visoko kakor jo je dvignilo pretirano povpraševanje.

PO ARETACIJI dr. SFILIGOJA

Pošteno prebivalstvo Gorice se zgraža nad fašističnim postopkom krajevnih oblasti

Rušeni Goričani, brez razlike narodnosti in političnega prepričanja, obsojajo nezakonito akcijo tukajšnjih oblasti, ki se je vedno zatekajo k nadležnim fašističnim zakonikom in v zvezi s tem k zastaranim zločinskim obsodbam. Vsekraj imamo priliko slišati pikre pripombe na račun oblasti predstavnikov italijanske republike, čeč da si ti še vedno niso na jasnem, zakaj je v zadnji vojni padlo toliko milijonov ljudi in zakaj je še enkrat toliko milijonov ginulo po ječah in taboriščih.

Ravno to splošno zgražanje je menda pripravilo goriškega prefekta do tega, da je večerj poklical k sebi zastopnika Sfiligiove stranke v občinskem svetu g. Bratuža in mu skušal prikazati, da je v zvezi z aretacijo dr. Sfiligioja odgovorno vojaško sodišče, da pa se on z vsaj avtoriteto zavzel za revizijo in najboljši potek procesa.

Hotel se je vrniti na delo v Jugoslavijo

Pred četrta letoma se je 46letni Vincenc Cerali iz Barja odločil, da gre na delo v Jugoslavijo in je to tudi storil. Stopil je na vlak in se pripeljal v Gorico, kjer je neke noči januarja 1948 leta z lahkoto preskočil bodočo železo in se tako brez vsake formalnosti znašel na jugoslovanskem ozemlju, kjer je takoj našel zaposlitev in ostal čez dve leti. Pred meseci se je odločil, da bi obiskal svoje domače in prišel je v Italijo z rednim potnim listom, ki mu ga je izdal italijanski konzulat v Zagrebu. Ko je stopil na italijansko tla da so ga tukajšnje policijske oblasti zaprle in ga prijavile sodni zaradi nezakonitega prestopa meje. Nekaj časa zatem so ga obsodili na tri mesece zaporu in plačilo sodnih stroškov, toda pogojno in tako je Cerali po nekaj tednih zopet lahko objel svojo domovino. Ostal je nekaj časa v Gorici v zvezi z namenom, da zopet preide mejo in se vrne na delo v Jugoslavijo. Toda to ga ni srečalo ni bila mila in so ga pri aretaciji postopoma zadržali obmejni stražarji. Zaprli so ga in ga zopet prijavili sodni zaradi nameravane prestopa meje. Večerj so ga na goriški kazenski sodni zaradi tega obsodili na 4 mesece zaporu in plačilo 21.000 lir globe.

Razorožili so agenta javne varnosti

V torek popoldne so na goriškem kazenski sodišču pregledali že en soden primer. Dne 7. preteklega junija je pet mladenčev iz Gradače povabilo na pivo 21-letno Zentilino Nežo in oslavo v njeni družbi njihovo družbo priključili se sed. to družbo vsaj edino žensko članje. Zentilina je se družila kakor prvemu povabilu prišelcem in šla z zadnjim v njim kopala ob luninem svitu. Tudi, ki so ostali pri kozarcu niti ni bilo tako ravnanje po običaju in sklenili so, da bodo prišelci, ki jim je odšel prišelci, posteno nahrušili. Tudi iz kletke in ga tam kaj prebrali prekerati. Z njim so se prišli pozornosti nočnih stražarjev skupinici in jo hoteli povabil. Toča kaže, da se je 20-letni De Grassi Anton priletu agentu javne varnosti zelo ne-

Vsi Slovenci

ki pridete na izlet ali letovišče v TRBIZ

obiščite gostilno "Trattoria Goriziana"

v TRBIZU

Na razpolago so Vam SOBE in PENSION z ODLICNO DOMACO KUHNJO

Priporočila se lastnik

Nikolaoučič

Neprostovalni sprehodi čez mejo

Predsednikom se je jugoslovanski državljani 32-letni Lojze Aran nenadno znašel tostran meje v bližini severne postaje. Tam so namreč našli nanj karabinerji in ga takoj pospremili na urad obmejne policije. Lojze Aran je tam izpovedal, da je domo iz Maribora, da je na postaji zaposten kot mehanik in da je nevede prestopil mejo, ker ni vaju ten krajev. Obenem je poprosil, naj bi ga čimprej pospremili zopet nazaj v Jugoslavijo.

Nekaj podobnega se je primerilo 60-letnemu italijanskemu beratu Ugo Tosiju, ki se je pred dnevi obiral okrog goriškega pokopališča ter zašel predaleč čez polje. Jugoslovanski stražar je Tosija odpeljal na obmejni urad v Solkan, kjer je mož pojasnil, kako je nepravilno zašel preko meje. Takoj zatem so ga jugoslovanski obmejni organi izročili italijanskim oblastem na bloku ob Rdeči hiši.

Žene se pripravljajo na volitve

Do zmage ljudske revolucije niso imele naše žene nobenih pravic. Takoj po osvoboditvi so naše žene imele pravice, kakor vsak moški pri volitvah in v vsakem glasovanju.

Pri gradnji in pri kulturnem gospodarskem dvigu sodelujejo naše žene, ker je tako bodo dvignile življenjsko raven sebi in svojim otrokom. Kakor vsaka druga organizacija pravi tako tudi ženska organizacija svoj odbor, ki je izvoljen na tajnih volitvah.

Kakor predvideva statut žene, da se vsake dve ali tri leta morajo izvesti ponovne volitve kjer reorganizirajo ali izvolijo popolnoma nov odbor. Prav zato bodo imele letos od 1. do 29. septembra svoje volitve, v krajevne, mestne, okrajne in okrajne odbore, kjer bodo izvolile tiste predstavnice, ki delajo za ljudstvo in v kateri ima ljudstvo veliko zaupanje.

Naše žene so že vse pripravljene voliti ali ni to dovolj, marveč hočejo pokazati svoje uspehe na teh volitvah. Zaradi tega po vseh vaseh tekmujejo v šest volitev, katere so velikega pomena da si bodo same žene izvolile svoje predstavnice, ki jih bodo zastopale v okrajnem ali okrajnem odboru. Prvotaka bodo same obravnavale vse probleme materinstva in za izboljšanje socialnih pogojev otrok delavcev in kmetov.

V tem tekmovanju so napravile nad 4000 delovnih ur. Odlikuje se IZOLA ker so napravile žene iz Izole nad 2700 delovnih ur pri dograditvi otroškega vrta. Zasiile so vse obleke in pripravile vso opremo za okrajni odbor, tako da so skoraj dokončno dogradile doma za svoje malčke napravile vse z udrinjskim delom.

Okrajni odbor žena je v znak priznanja njihovega požitvovnega dela organiziral en izlet v Slovenijo. S tem izletom bodo vidtele kako gradijo v Jugoslaviji ter kako skrbijo za svoje otroke, da bodo vzgojile zdrave v novem duhu - v

ISTRSKI DNEVNIK

Podružnica uredništva Primorskega dnevnika v Kopru - Ul. Cesare Battisti 2 - Telefon 70

263.520 prostovoljnih ur v skupni vrednosti 4.479.840 dinarjev

Prispevek naše napredne mladine v izgradnji socializma v okrožju

Odmevi okrajne partijske konference v Izoli

Ne morem si predstavljati večjega zadovoljstva kot sem ga občutil v nedeljo, ko sem prisostvoval v Izoli okrajni partijski konferenci, kjer so vse množične organizacije polagale obracun svojega dela za prvih šest mesecev tekočega leta. Za to okrajno partijsko konferenco so se vse množične organizacije temeljito pripravile pri volitvah v krajevne partijske organizacije in istočasno s tekmovanjem, da tako podprejo gospodarski plan, začrtan v začetku leta od ljudske oblasti, ki ne obljublja medu in mleka, ampak pove vsom tako kot je: treba je, da trdo in odločno primemo za delo, ker je tako si bomo zgradili boljše bodočnost.

Ko je bila otvorjena debata, sem z zanimanjem sledil posameznim tovaršem v njihovih izjavah. Bilo je polno dobrih in tudi manj dobrih pogojev v debato. Če me je posebno zanimala debata predstavnika mladine, je mogosta vzrok tudi dejstvo, ker sem za časa borbe dajal kot propagandist - oboroženi mladini navodila - kako naj bo borbeno-revolucionarna, kako naj pokaže z živim zgledom pot vse naša mladina, pot oborožene borbe za uringenje in izgon okupatorja.

Ko je stopil pred mikrofon predsednik okrajnega odbora kopske mladine, tovarš Petrionio Aldo, Italijan, sem postal pozoren. Vročina juljskega dneva, ki je bila skoro

Uspehi zadruga v Šmarjah

Letos bodo pridelali 250 stotov pšenice in 500 hl vino

Za decembra 1948 se je združilo 23 kmečkih družin, katere so po večini vse posedovale le manjše kmetije. Vsi ti mali posestniki so pod fašizmom hlapčevali raznim bogotem, ki so jih izkoriščali in izemali, da so počasi spravili vso njihovo imovino na bodbe. Na ta način so veliki gospodje, pišili denar in postavljeni industriji za izkoriščanje delovnih ljudi.

Aleksander Markežič, eden izmed najboljših zadrugnikov, ki je bil prvi pobudnik za ustanovitve zadruga je dejal: »Sli smo v borbo za zrušitev oblasti izkoriščevalcev, da postavimo nov socialistični red. Tako ob ustanovitvi zadruga nam je šla zelo na roko ljudska oblast in nam dala dovolj zemlje za obdelovanje in druge potrebe.

Zadrugniki so ob začetku skupnega dela imeli velike težkote. Manjkalo jim je vprežne živine, vozov, orodja, skratka vsega kar je potrebno za dobro in napredno obdelovanje zemlje. Kmalu so nabavili dovolj vprežne delovne sile in orodja. To je bilo za prvo silo, ker z navadnim orodjem niso mogli dobro obdelovati zemlje. Pokazala se je potreba po nabavi traktorja za boljše in hitreje obdelavo zemlje. Nabavili so tudi tovorni avtomobil, s katerim prevažajo vse potrebno, kar jim zelo olajšuje delo.

Poleg zemlje, ki so jo dobili domo, so naknadno dobili v Ankaranu še posevstvo pobeglega gospoda.

Lansko leto so posejali 11 ha s pšenico. Ker je bila vsejana prepozno, ni dobro obrodila. Vseeno so lansko leto pridelali več kot prej, ko so obdelovali privatno, ker so posejali več površine. Tudi pridelki so zredili več kakor kdajkoli prej.

Lani so ustanovili svojo čevljarstvo, ki dela in popravila obutev za vse zadrugnike. Obnovili so tudi oljarno, kar jih je stalo precej truda.

Predvidevajo, da bodo imeli letos nad 250 stotov pšenice, od katere bodo skoraj polovico lahko oddali za skupnost. Tudi grozdje in sedaj dobro kaže in predvidevajo da bo nad 500 hl pridelka. Od tega bodo lahko oddali dve tretjini. Zelenjave in površine je manj, ker je suša precej škodovala. Dobro kaže tudi letina oljk.

Zadrugarji imajo danes 32 molznih krav, 6 konj, 4 vole in večje število prašičev.

Uspehi zadrugnikov so vplivali tudi na druge in se je lanske jeseni zaključilo nadaljnji 14 kmečkih družin. Sedaj bi se radi pridružili tudi tisti, ki so ob ustanovitvi govorili in se pomahovali: »Kaj bodo ti siromaki naredili?« Dames govorniki, istočasno pa si bodo krepili zavest, da je treba biti pripravljani, danes in vseh let, da katerokoli žrtve za dobrobit skupnosti.

V torek 15. avgusta bo zaključuje taborjenja z manifestacijo vsega ljudstva iz našega okrajja. Na spondu so tudi govori raznih naših ljudskih predstavnikov.

Zavedajoč se, da je zmaga ljudske revolucije ustvarila šele prve pogoje za zgraditev socializma, bodo borci s tem taborjenjem doprinesli zopet delo, da so ne samo oni, marveč vse ljudstvo našega okrajja odločeni, da izvedejo socializem tudi v našem okrožju!

ROKOVNJAČI

«Kateri mi blizu pride, tega udarim, da se bo še na sodni dan domislil, kdo ga je,» bahato vpilje Blaž. Mozol in njegove žive oči tekajo grozeče od enega do drugega. Ball so se težkega stola v Blaževih rokah in res se mu nobeden ni hotel približati. Ali Blaž je videl, da sta dva, sepavi mal in drugi debel, vsak velik nož izvlekle iz visokih čevljev; starejši je bil gotovo tudi oborožen. In konjski mesetar Obloski Tone z njimi: »Stirje proti enemu. Blaž si nameni, kar dar bo kdo vrata odprl, priko porabiti in v vežo sko-

pavi je svoj težki nož s tako silo v psujočega Blaža zaludil, da se je ostrina močno v stol zasadila, s katerim je Blaž urno in po sreči prestregel nož. Ali zdaj se gane stari sivobradec in ko prime težki cinjasti plošček z mize, s katerega je bil ravno meso snedel, mu odpade brada in Blaž s strahom spozna, da je to oni beač Tomaž, ki je dopolne se na sramotnem odru stal, a potlej zginil. Nobenega dvoma ni več bilo, da so to res rokovnjači! Kakor je bil Blaž Mozol hraber in se je rad tepel, se je vendar ustrašil tako silno, ko je prejel tako na izust govoril, ni ni mogel prestreči cinjastega ploščka, ki ga je vanj vrgel rokovnjač Tomaž, temveč je bil močno v glavo zadet; stol mu je padel iz rok in omedlel se je Blaž za stolom sam zgrudil na tla. Zdaj skoči mal, sepavi rokovnjač bliže, izdere svoj v

stol zasajeni nož in ravno hoče zamahniti, da bi jeklo Blažu v rebra porinil in mu za vselej zavezal strupeni jezik, ko čepečega nekdo zgrabi in z močjo prevrne po izbi. Jezno se mal rokovnjaček pobere in hoče z nožem skočiti na novega sramotnika, ki je bil s krmarjem stopil skozi vrata; bil je oni mladi mož, ki je prejel z Blažem sedel in ga je ta Nandeta imenoval. Nobenega orozja ni imel v roki. »Sunj ga!« kliče stari od mize sepavemu.

«Upetaj, smolar!» zavpilje Nande in obenem nad glavo pomoli levo roko z razklenjenimi prsti.

Kakor bi ga strela zadela, spusti mal sepavec na ta klic in glas svoj nož na tla, rebel njegov tovarš sede namagolna k peči in zajeca, stari Tomaž in konjar srepolo gledata dohodnika. Nekaj trenutkov je bilo vse tih.

«TRETJO POGlavJE
Tat, rokovnač govori jezik drugim neumenem. Prešeren

Klic, ki je pokazal tako veliko oblast nad stiri mlazovci, da so v omedlečju na tleh ležečega Blaža mahoma pozabili in s strahom in pokornostjo gledali nastopivšega, hoče izreči, iz rokovnjaškega jezika v navadno slovensko preveden, nekoliko rokovnjaški kompliment: »Proč, pesl!

Rokovnjaški jezik je imel se za najnavednejše samostalnike in glagole tuje besede, katere je pa slovenski pregibal in sklanjal in mešal s slovenskimi vezniki, prislovi in zalimki. Cela množina rokovnjaških besedi, vzetih iz pol razumljene ali največ nje ne razumljene romanišne in germanske ali pa celo kar od nekih ljud izmišljenih izrazov, ni bila velika. Vendar je bila dovolj obširna, da je storila govor nerazumljiv onemu poslušalcu, ki ni bil v tem jeziku poučen, katerega niti vsi rokovnjači niso smeli znati, temveč le izvoljeni ali najzanesljivejši.

«Sunj ga, he?» ponavlja Nande besedo starega Tomaža in stopi bliže z divjimi pogledi.

Stari si ovezuje odpadlo sivo brado in reče:

«Mojster Grog, te besede mi ne moreš zameriti, jaz te nisem spoznal, ko si tak obril in ostril ker kmet in takisto obleden in mlajši Nikar mi ne zameri, mojster Grog, mi vsi te nisemo poznali do zdaj ne, da nisi na glas po naše izpregovoril.»

Nande, ali kakor ga je Tomaž zval, Grog, naglo molče s prstom, naj molče in nobeden ne zine. Potem se obrne in pripogne do ležečega Blaža ter ga razgleda in pretiplje. Videč, da je popolnoma omedlel, a ne močno udarjen, reče krmarju, ki

